

TOLLEBOLS

HEMMAN

Övre Ulleruds

socken.

Tollebols hemman

Öster om Klarälven, väster om Ruds hemman, söder om Ransäter.

Namnet Tollebol kan härröra från ordet Tull. Klarälven eller Storälven var fordom gräns mot Norge.

En annan tolkning av namnet är att förste röjaren och nybyggaren hette Thorleif.

Tollebol ett 1/3 hemman är upptaget på Ruds marker och skattelades första gången 1576 som kronodel.

Överstelöjtnanten Lars Granfeldt erhöll en del av räntan från Tollebol i lön. Efter G:s död blev det i början av 1600-talet ett 1/3 skattehemman.

Ägare år 1707 var Olof och Lars. De disponerade då Tollebols rätt till skog i Ruds hemman i proportion till Tollebols hemmans storlek.

Enligt karta över alla ägor till hemmanet Tollebol uti Wermland upprättad 1854 fanns det 7 brukningsdelar, A = 1:2, B = 1:3, C = 1:4, D = 1:5, E = 1:6, F = 1:7, G = 1:8 samt 3 jordtorp. Sex av brukningsdelarna ägdes av självägare och deras namn var Peter Olsson, Olof Magnusson, Nils Andersson, Per August Olsson (år 1877 såldes denna del till Johs Larsson), Johannes Nilsson och Anders Jonsson. Därtill bor här 2 förp.eg, 9 inhyses, 1 soldat och 1 torpare. Hemmanets hela befolkning utgör 98 personer på 19 hushåll eller matlag.

1/3 skattehemmanet Tollebols marker utgöres vid denna tid av 387,9 tunnland fördelat på 0,2 trädgård, 74,6 åker, 25,1 äng och 288 skogsmark. Åkermarken som består av sand ansågs som mindre god men skogsmarken av god beskaffenhet.

Torp- och gårdsinventeringen har hittills funnit 16 ställen som dokumenterats. Av dessa ställen är bara 2 kvar idag, Soldattorpet Koldalen och Thorenstället på Åmenhea.

Markarealen till Tollebol är idag sammanslagen med Hea och Där Väst i Rud.

Klarälven har under de senaste 50 åren eroderat några tunnland av stället Där Nol, bland annat där bostaden stod.

Deje 1987

Bengt Larsson

168

3. Tollebohl, 1/3 hemman, är 3/4 mil i norr från kyrkan; gränsar till Rudsheden i söder, Klara älv i väster och Rud i öster, varifrån det är avgärda. Enligt 1850 års delning utgöres Tollebohl av 387,9 tld; varav 0,2 tld trädgårdar, 74,6 tld åker, 25,1 tld äng, 288 tld skogsmark. Åkern har här i allmänhet sandjord av mindre god beskaffenhet. Ängen hårdvall, men skogsmarken i det hela god och växtlig.

Ransätters Bolag äger i Tollebohl 21 1/3 öre skatt; åkern upptager 7 tld, 12,5 kapld och skogen 18 tld, 17,5 kapld. Detta är ett dagkarlstorp. Och utgöres hemmanets åkerjord av 3/4 sand, 1/4 rocka och lerblandad jord. Sandjorden är här på en del ställen mycket svag och ohjälplig.

Hemmanets brukningsdelar är 7, med 3 jordtorp. Självvägarna är 6:

1. Peter Olsson, *flyttade till Myze*
2. Olof Magnusson,
3. Nils Andersson,
4. Per Aug. Olsson, sålt till Johs Larsson 1877.
5. Johannes Nilsson,
6. Anders Jonsson.

Därtill bor här: 2 förp.eg., 9 inhyses, 1 soldat och 1 torpare. Hemmanets hela befolkning utgör 98 personer på 19 hushåll eller matlag. På detta hemmans ägor, i tallheden invid gården, är 3 ansefliga ätthögar.

Namnet "Tollebohl" härleder sig förmodligen av ordet "Tull".. Det tros att här vid Klaran varit en gränstull fordöm. År 1638 blev, av en Peter Flygge, inom Wermland, de första landtullarna inrättade, som bevakades av 18 tullskrivare och 10 besökare.

Tollebol 1/3 sk.

är upptaget på Ruds ägor och skattlades f.g. 1576 som kronodel då en överstelöjtnant Lars Granfeldt erhöll en del av räntan från Tollebol, senare efter G:s död blev det skattetorp och i början av 1600-talet 1/3 skattehemn.

Sitt namn har det av den förste rödjaren Thorleif, som förkortades "Tolle" och betyder alltså "Thorleifs gård". (Samma namn möter oss i Kils s:n Tollstad.)

Ägarna år 1707 var Olaf och Lars vilka ägde avgärda bys rätt till Ruds skog efter proportion till sin hemmansdel.

Efter l.s. 1851 upptager hemmanet 224,5 har med 47,3 har odlad jord. Har 4 bebyggda brukningsdelar.

Jordmånen är sand på vissa ställen av mindre god beskaffenhet.

Sten Thorén 48 har, tax. 16100 kr.

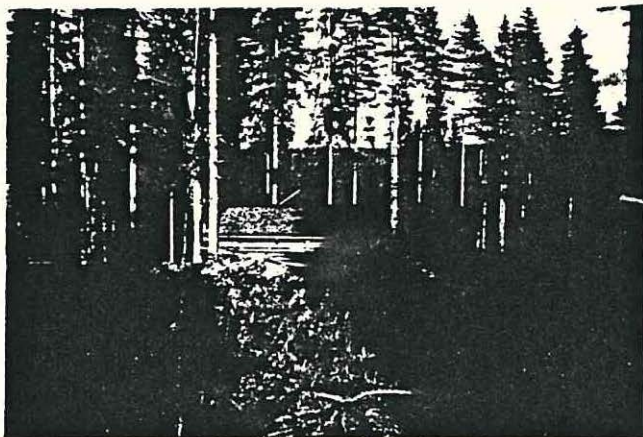
Dät Enda som finnes kvar av Tolle-
bols by 1987

ÖVRE ULLERUDS HEMBYGDSFÖRENING

Inv. n:r (bilaga).

ÖVRE ULLERUD

Foto Erlend Frø

I socknens nordöstra del utbreder sig den skogstrakt som vanligen brukas kallas "Åkeråmna". Skogarna här äro ägas dels av Mølubacken balag dels av Ulleruds församlings prästboställe. Då skogen ligger så långt bort från den omlade bebyggda trakten, så har i äldre tider skogen icke kunnat skötas som den bör.

I gamla protokoll från 1860-70-talet klagas vid upprepade tillfällen över ärokan skett av prästboställets skog och hur en särskild skogvaktare tillättes som fick i uppdrag att hålla uppsikt över skogen. I våra dagar är skogen på Åkeråmna väl skött. För skogarbetarna ha 3 kojor uppbyggda i vilka de finna skydd under avvecknings tiden. Kojorna ha av sina tillfälliga bebyggelse erhållit namn som "Cesatra" "Vickebo" och "Smått Frøden".

TORPINVENTERING I FORSHAGA KOMMUN
ÖVRE ULLERUDS FÖRSAMLING.

torpets namn: Petteröa	Vågsjön
hemman: Tollebol	Torp nr 1
fastighet: Tollebol 1;20	
senast bofast:	Petter Pettersson med hustrun Anna född Sabel och deras 6 barn. Petter, Anna och 3 barn drunknade i Vågsjön 11/1 1913 Linnea, Signe och Oskar överlevde.
befintlighet:	Rivet 1913 och fraktat på järnväg till Järboås i Västmanland där det återuppsattes.
yttre beskrivning:	Torp med liten stuga och uthus. Torpet låg på en ö i Vågsjön. När lågvatten råder i sjön går det bra att gå ut till ön. Antagligen var potatisland uppbrutet. Ytterst få lämningar är synliga 1986. Skylt är uppsatt.
historik:	I närheten av det sund som förbinder Storsjön med Mellansjön låg en gång i tiden en Ö. En i Sjöfälla bosatt person, Johan Sabel, byggde någon gång i slutet av förra seklet, upp en stuga med uthus, på ön. Sabel ordnade också med vägförbindelse väster ut mellan ön och fastlandet. Vägmaterialet utgjordes huvudsakligen av den sten som blev uppbruten vid uppodlingen av potatislandet. En måg till Sabel, Petter Pettersson, gift med Sabels dotter Anna, bodde på ön som i dagligt tal fick heta "Petteröa". Efter makarna Petter och Anna och två av sönerna, Gustaf och Yngves tragiska bortgång genom drunkning i sjön den 11/1 1913, rev Sabel stugan och fraktade den på järnväg till Järboås i Västmanland, där han bodde till sin död.
uppgiftslämnare:	Karl Ljungmark, Bengtsbol, Ransäter

Utdrag ur protokoll, fört vid sam-
menkomst med Övre Ullensås fö-
rskningsskolestyrelse i prostgården
den 4 okt. 1913

56

De tre förmyndareförordnande för lags-
namn olycksbändel föräldralöse ber-
nen från Rudsheden kommit N. M. Vest-
lund i Täfteå Östertorp tillhanda, hem-
skäde, prosten A. U. Bengt, det skolestyrelse
i egenskap av barnsvårdomsmyndighet vill utta
lämpliga personer att granska hans för-
valtning så de omöjligt, som gemensamt en-
skild tillförlitlighet influerat för deras rät-
ning, och utse sig på grund härav till
Johan Olsson i Östertorp och L. P. Jansson
i Edelby att revidera denna räkenskaper
i den tillträdande förmyndarens när-
varo

Såsom ovan

J. Gustafsson

u. pastor

Justerat den 11 okt. 1913

Per Aug. Oksanen

A. W. Grönqvist

Uppläst i Ö. Ullensås kyrka söndagen den
12 okt. 1913 av Ernst Rönner

Rätt utdraget lättrykt

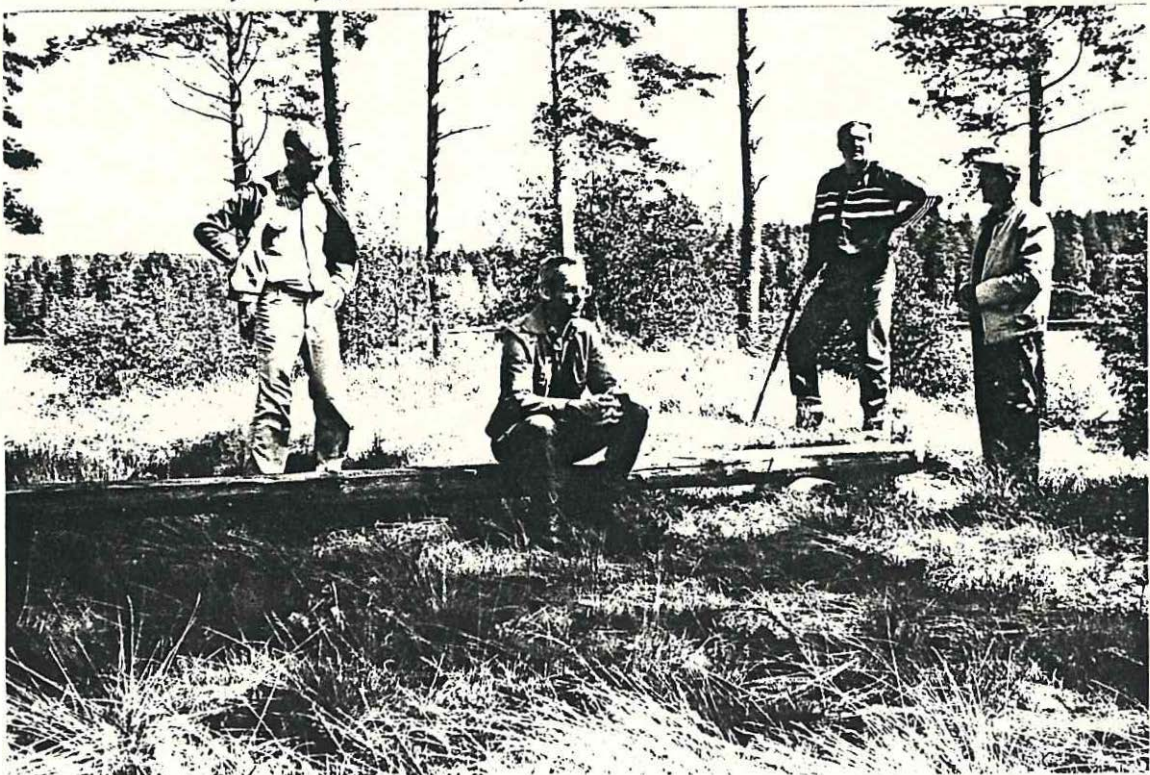
Ö. Ullensås den 13 okt. 1913

M. I. T.

Petteröa Vångsjön kortet laget
från fastlandet sydväst om ön

Petteröa här stugan ställd
gen Axelsson Rnd Nils Karlsson Elek.
Helmer Andersson Rije Karl Lyngmark Bengtöbel
Viel skylupp stiftning 1986

TORPINVENTERING I FORSHAGA KOMMUN
ÖVRE ULLERUDS FÖRSAMLING.

torpets namn:	Udden	
hemman:	Tollebol	Torp nr 2
fastighet:	Tollebol 1:29	
senast bofast:	Gustaf Eriksson, född 4/10 1841, med hustrun Lisa född Larsdotter (Norra Ny 7/3 1830). Deras barn Lars Johan, född 5/3 1862, Ann-Stin, född 2/4 1865 samt Britt-Maja, född 28/9 1869. Britt-Maja drunknade i Vågsjön 5/6 1878.	
befintlighet:	Helt borta. Tegelrester efter murstock angav platsen där stugan stått. Skylt uppsatt.	
yttre beskrivning:	Liten stuga, antagligen 1 rum, ladugård för 1 ko, jordkällare och uthus. Platsen där torpet låg är ytterst liten och hur mat till kon kunde anskaffas är en gåta.	
historik:	Gustaf Eriksson och hustrun Lisa byggde detta torp. Gustaf var smed och arbetade vid bruket i Munkfors. Han dog den 15/2 1881 endast 40 år gammal. Gustaf var ovanligt liten till växten. Lisa dog 23/8 1899, 69 år gammal. Deras dotter Ann-Stin var ovanligt liten till växten, närmast dvärg. Hon var gift med Sås Magnus. De var ett i bygden mycket känt par. Sonen Lars Johan var dragospelare och kom bort efter det han spelat på en dans i Munkerud 1883. Lisa Larsdotter var syster till Kersti Larsdotter i Sjöfalla.	
uppgiftslämnare:	Karl Ljungmark, Bengtsbol, Ransäter 1985	

Udden

Kersti Larsdotter hade en syster, Lisa Larsdotter, född i Norra Ny 7/3 1830. Hon var gift med Gustaf Eriksson född 4/10 1841 och son till Stina Matsdotter, före äktenskapet med Erik Gabrielsson. De odlade upp en liten plått benämnd Udden, belägen på Tollebols mark, på västra sidan Mellansjön, norr om Sjöfalla. Hur de på den arealen kunde få plats för en stuga, uthus bl.a. ladugård för en ko, jordkällare och dessutom något i åkerväg, förefaller otroligt. Men allt gick tydligen i proportion till Gustaf, som skulle vara ovanligt liten till växten. Han var smed och anställd vid Munkfors Bruk. De hade fyra barn. En flicka Anna Stina född 2/4 1865, var så liten att hon i kyrkoboken beskrevs som dvärg. En son Lars Johan, den äldsta av barnen, var född 5/3 1862. Han blev troligen mördad efter att ha spelat dragspel på en danstillställning i Munkerud. I kyrkoboken noteras helt kort: kom bort 1883. En flicka Britta Maja född 28/9 1869, drunknade i Vågsjön 5/6 1878. Gustaf dog 15/2 1881 endast 40 år och Lisa dog 23/8 1899, 69 år. Nu (1985) finns inget som tyder på att någon bebyggelse förekommit.

Karl Ljungmark

TORPINVENTERING I FORSHAGA KOMMUN
ÖVRE ULLERUDS FÖRSAMLING.

torpets namn:	Sönnere Brötera
hemman:	Tollebol Torp nr 3
fastighet:	Tollebol 1:36
senast bofast:	Familjen Schützer, Anders Gustav Schützer. Dessförinnan bodde familjen Sätterkvist, " Kjellgren och Nils och Katrin.
befintlighet:	Rivet omkring 1960. Rester av både bostadshus och uthus finns kvar 1987 då skylt uppsattes.
yttre beskrivning:	Stuga lrum och kök. Ladugård och uthus med lador och loge, 2 kor, svin- hus och vedbod. Torp med jord och skogsmark födde 2 kor.
historik:	Hantverkaretorp. Schützer bodde i Brötera mellan 1935 och 1950, Sätterkvist från ca 1920 och Kjellgren från 1910. Nils och Katrin byggde antagligen Sönnere Brötera. Nils var timmerman. Nuvarande ägare: Gun Larsson, Karlstad.(Örsholmens motor)
uppgiftslämnare:	Anders Larsson, Rud 1986

Söner Psötera

Platsen är Stångar sked.

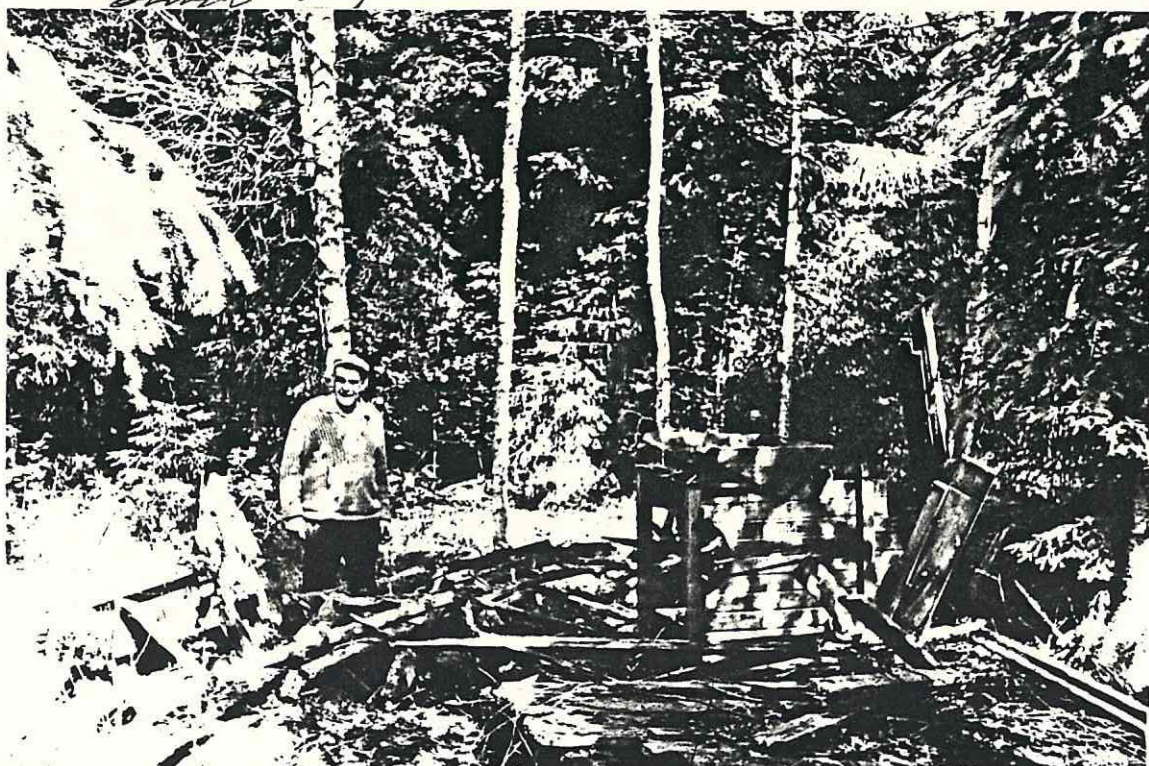
Anders Larsson, Jonas Hammingsson, Rüd Helmer
Andersson hujg och Einar Englund hujg och hujg
på skjutstolpen

1952

Resten av utbua och träskverk

Einar bergsunders

TORPINVENTERING I FORSHAGA KOMMUN
ÖVRE ULLERUDS FÖRSAMLING.

torpets namn:	NOLRE BRÖTERA	
hemman:	TOLLEBOL	Torp nr 4
fastighet:	Tollebol 1:9	
senast bofast:	Sotare Karlsson och hans fru Lina från ca 1915. Före sotare Karlsson bodde Wiktor Pettersson med familj och hans far Petter Rud här. Petter hade antagligen varit knekt i Rüd.	
befintlighet:	Helt borta, murrester efter bostaden är fullt synliga år 1987 då skylt sattes upp.	
yttre beskrivning:	Stuga 1 rum och kök. Ladugårdshus med loge och lador, 2 kor: Vedbod m.m. Kort på stugan finns.	
historik:	Hantverkaretorp, Wiktor Pettersson var skomakare. Sotare Karlsson var Stockholmare och utbildad sotare. Förutom att han sotade åt bygdens folk var han också sotare på industribostäderna i Forshaga och Deje. Nuvarande ägare: Henrick Olsson, Blia, Munkfors.	
uppgiftslämnare:	Anders Larsson, Rud 1986	

Norlens Krölen

Platsen där slugan stod

Helmer Einarsson Jonas Anders och Olof
med skulpturen i Bäckgrunden 1987

TORPINVENTERING I FORSHAGA KOMMUN

ÖVRE ULLERUDS FÖRSAMLING.

Gammalt register nr D 1:5

torpets namn:	DÄR NOL
hemman:	TOLLEBOL Gård nr 5
fastighet:	Tollebol 1:34 tillhör idag Rud 1:86.
senast bofast:	Bror Thoren med familj på 40-talet. Tidigare Reinhold Jansson med familj från ca 1925, A.G. Collén med familj från 1890 till ca 1925.
befintlighet:	Borta, inga rester finns kvar.
yttre beskrivning:	Hästegendom, födde 3-4 kor. Stuga om 1 rum och kök, 1 1/4 plan med vind. Ladugårdsuthus med loge och lada. Nytt uthus uppfördes av Collén omkring 1890 1890.
historik:	Gården låg nära Klarälvens höga strandbrink. Älven har under de senaste 40 åren eroderat en del av jordbruksmarken, likaså marken där bostad och uthus var belägna. Stugan är riven och flyttad till Ransäter. Den är återuppbyggd strax söder om Ordenshuset och ägs 1987 av Anna Wallin. Stället hade sommarladugård vid Brötera där korna betade på hemmanets skogsmark.
uppgiftslämnare:	Anders Larsson, Rud 1986

Rasriskerna ökar längs Klarälven

Risken för ras ökar utmed Klarälven.

— Älven har i alla tider ställt till problem för människorna. Men i vårt moderna samhälle kan det få allvarliga effekter,

säger Jahn Maspers på Forshaga kommun.

Nu inspekteras Klarälven för att man ska kunna kartlägga de skador den orsakat.

Räddningsverket står som huvudansvarig för inspektionen, men har hjälp av SGI (Statens Geotekniska Institut), VIAK och berörda kommuner.

Det pågår kraftiga erosioner på olika ställen av Klarälvens stränder. Orsaken till erosionerna är att älven tidigare legat på ett högre plan, men nu sjunker konstant i sedimentlagren. Bottnen är lös och älven tar sig nya vägar när den stöter emot berg.

Klarälven inspekterades senast för tre år sedan. Mellan inspektionerna har de berörda kommunerna hållit sig under rättade om läget genom allmänhetens iakttagelser. Erosionen innebär att vattnet spolar med sig sand som gör att slänten eller strandkanten följer med. I vissa av fallen har detta förlopp ingen större betydelse. Den verkliga risken föreligger då det finns bebyggelse i närheten som riskerar att drabbas av rasen.

Naturligt

Egentligen är erosionen ett naturligt förlopp och det innebär också att det är svårt att göra någon myndighet ansvarig för det som händer.

De stora frågorna i det här sammanhanget är vilka åtgärder som ska vidtas och var man ska få pengarna ifrån. Det är så gott som omöjligt att få någon ekonomisk hjälp i sådana här fall. Det finns inga försäkringar som täcker in skador av den här typen.

Man räknar med att det kan komma att kosta upp till två miljoner kronor att åtgärda de erosioner som just nu är aktuella utmed älven.

Nu har inspektionsgruppen tagit reda på var riskerna för

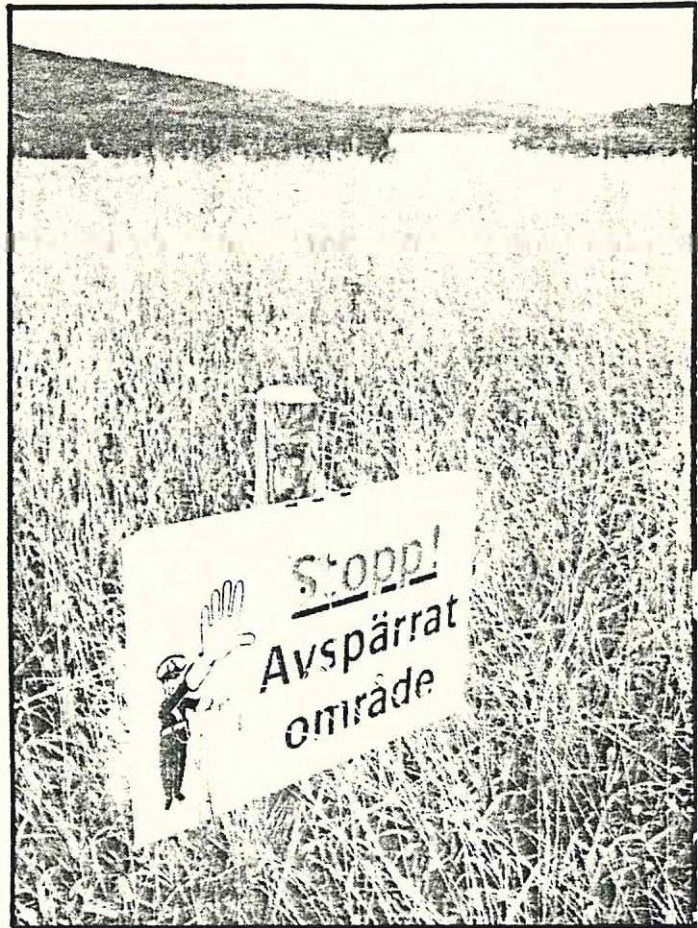

Foto: OYVIND LUND

Hit men inte längre! Ove Thorén har fått spanna taggtråd runt det erosionsdrabbade området på sin mark, där rasrisken är som störst.

ras är störst och man har även delat in dessa områden i olika riskklasser. Detta är särskilt viktigt vid planering av nya bostadsområden.

En meter varje år

Vid Tollebol, strax norr om Olsäter, har älven gått in över 150 meter mot land under en sträcka av 300 meter. Markägaren Ove Thorén är bekymrad. Klarälven tar cirka en meter av hans mark varje år.

— Det finns åtgärder att vidta, men det är otroligt kostsamt. För min del rör det sig

om cirka 900 000 kronor. Och det är för mycket för mig som enskild person att lägga på en avsläntning.

Nu är det inte enbart älven som hotar utan minst lika mycket är yterrosionen, som innebär att smältvattnet rinner ner över strandkanten och ökar själv älverrosionen.

— Jag har sett raviner på över 50 meter bildas under en dygn, säger Ove Thorén. Och riskerna för ras fortsätter att öka.

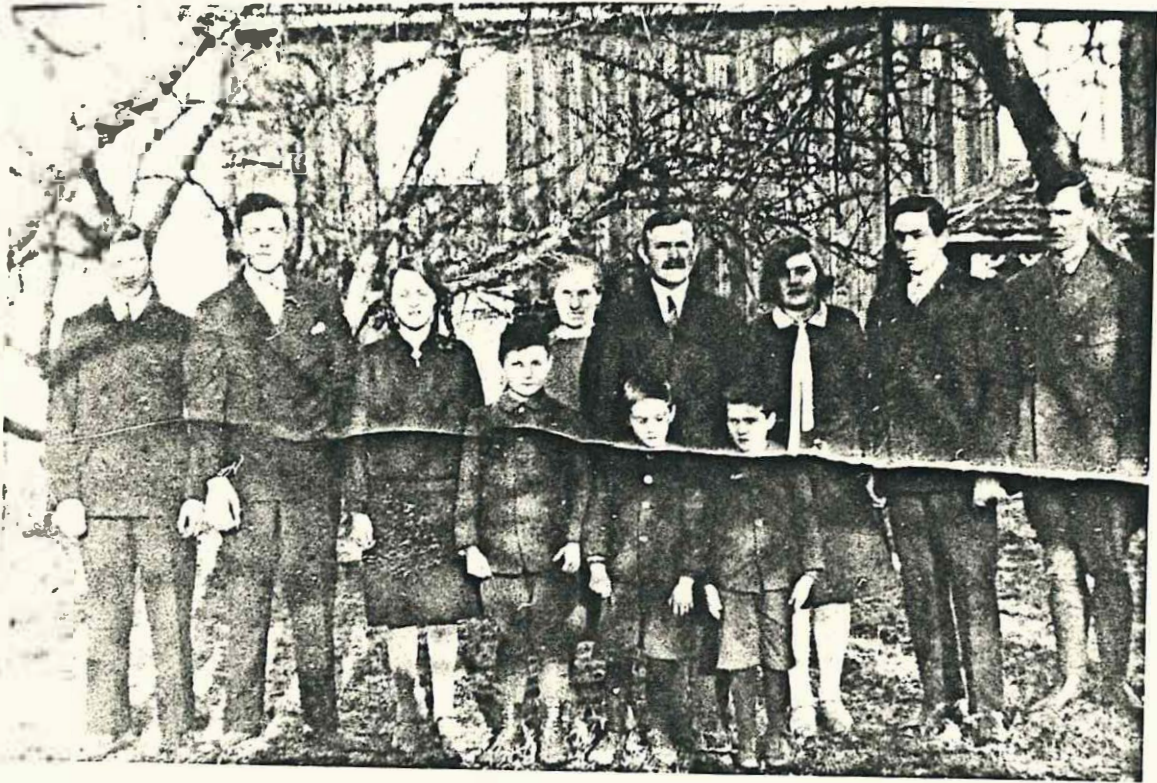
Birgitta Wallin

TORPINVENTERING I FORSHAGA KOMMUN
ÖVRE ULLERUDS FÖRSAMLING.

Gamla nr B 1:3

torpets namn:	DÄR VÄST · Största stället i byn
hemman:	TOLLEBOL Gård nr 6
fastighet:	Tollebol 1:34, tillhör Rud 1:86
senast bofast:	Bror Thoren med familj. Tidigare dennes far Sten Thoren med familj sedan 1920. Tidigare Alfred Bergkvist " dennes far Anders Nilsson.
befintlighet:	Stugan riven 1958-1960 Ladugårdsuthus finns kvar.
yttre beskrivning:	Hästegendom som födde 5-6 kor och med nödvändiga uthus. Postadshus i 2 våningar, 1 rum och kök nere och 2 rum på övre våningen. Stället hade sommarladugård vid Brötera där gårdens kor betade på hemmanets skogsmark.
historik:	
uppgiftslämnare:	Anders Larsson, Rud

Där Väst Tollstol
Familjen Sten Thoren utanför stugan

Sten fyller 80 år

TORPINVENTERING I FORSHAGA KOMMUN
ÖVRE ULLERUDS FÖRSAMLING.

Gamla nr G 1:8

torpets namn:	NYSTUGAN	
hemman:	TOLLEBOL	Gård nr 7
fastighet:	Tollebol	Tillhör Rud 1:88
senast bofast:	Anders och Andrina Edlund (Lörken) med familj, barnen Hulda, Valdemar, Dora, Isedor och Nansy. Sonen till Hulda, som hette Hildiåg, blev i unga år "konstig" och tillbringade många år Hällekils vårdhem.	
befintlighet:	Helt borta.	
yttre beskrivning:	Mindre gård som födde 3-4 kor och liten läst med nödiga uthus. Eostadshus. Valdemar Edlund kom efter familjebildande att bebo torpen Slättheden, Jonstorp och Södra Kvarntorp.	
historik:	Far till Anders och Nils Edlund fick namnet Lörken då han gick dagsverke på Ävja Gård, väster om älven. Han lär där ha uttryckt att han "gick på Ävja och lörkade". Namnet Nystuga tillkom efter att gamla stugan brann 26 juni 1871 och ny byggdes på södra sidan av vägen. Ant. var Nils Andersson, , far till Anders Edlund Nilsson.	
uppgiftslämnare:	Bengt Larsson, Deje Anders Larsson, Rud.	

TORPINVENTERING I FORSHAGA KOMMUN

ÖVRE ULLERUDS FÖRSAMLING.

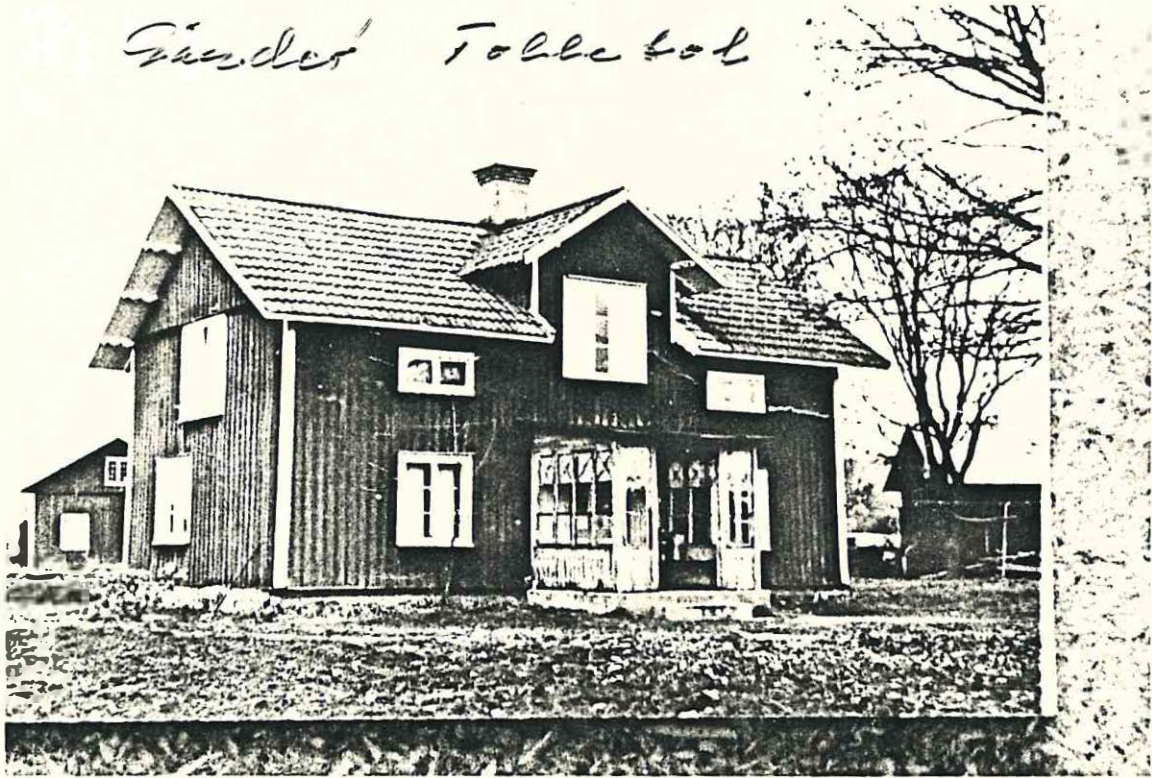
Gamla nr F 1:7

torpets namn:	GÄRDET
hemman:	TOLLEBOL Gård nr 8
fastighet:	Tollebol 1:15
senast bofast:	Olle Zätterman och Svea
	Nuvarande ägare Sten-Åke Sätterman, Munkfors.
befintlighet:	Borta, möjligen finns rester av murstock och grundarna.
yttre beskrivning:	Hästställe med 5-6 kor. Nödiga uthus, stall- och ladugårdsbyggnader. Bostadshuset har varit en liten stuga om 2 rum och kök, 1 våning av timmer. Har på senare tid påbyggts med övervåning.
historik:	Före Sätterman bodde där Daniel med familj, sonen Karl Danielsson och döttrarna Anna och Hilma. Före Danielsson bodde familjen Petter Olsson där före 1890. De flyttade senare till Myre (Olle Petter Johan Myre 1:3) = farfar till Johan. Dessförinnan bodde familjen Qvarnström där.
uppgiftslämnare:	Eskil Jönsson, Edeby Bengt Larsson, Deje Anders Larsson, Rud.

Gärde Tollebol

Postland

Gärde Tollebol

TORPINVENTERING I FORSHAGA KOMMUN
ÖVRE ULLERUOS FÖRSAMLING.

torpets namn:	PACKA I TOLLEBOL
hemman:	TOLLEBOL Stuga nr 9
fastighet:	Tollebol 1:15
senast bofast:	Johanna Larsson. Nils Edlund var son på Nystugan, gård nr 7 i Tollebol. Nils i Packa med öknamnet "Lörken".
befintlighet:	Borta.
yttre beskrivning:	Liten stuga 1 kök. Vedbod. De som bodde i Packa gick dagsverken i bygden och högg även i skogen. Nils var i yngre dagar i Lusten som flottare. Stugan antagligen riven omkring 1950.
historik:	Ställe på ofri grund. Beboddes i regel av ensam- stående personer utan utbildning. Dessa för- sörjde sig med diversearbeten i bygden. Möjligen odlades ett potatisland.
uppgiftslämnare:	Anders Larsson, Rud.

TORPINVENTERING I FORSHAGA KOMMUN
ÖVRE ULLERUOS FÖRSAMLING.

torpets namn:	SKÅP-JOHANNES	Tillhörde Skojarhusen
hemman:	TOLLEBOI	Stuga nr 10
fastighet:	Tollebol 1:27	
senast bofast:	Skåp-Johannes och Skåp-Wilhelm, bröder.	
befintlighet:	Helt borta. Byggdes omkring 1900. Kommunen köpte och rev stugan omkring 1915.	
yttre beskrivning:	Två stugor, ev 1 rum.	
historik:	Skojarstugorna låg mellan landsvägen och Klarälven på södra delen av Åmenheden. Det fanns flera stugor av mindre storlek inom området. Namnet Skåp-Johannes kom av att han sålde varor från ett skåp som han bar på ryggen.	
uppgiftslämnare:	Anders Larsson, Rud Jonas Hemmingsson, Rud Olof Olsson, Rud	

TORPINVENTERING I FORSHAGA KOMMUN
ÖVRE ULLERUDS FÖRSAMLING.

torpets namn:	HJALMAR FLINKS STUGA	Tillhörde Skojarhusen
hemman:	TOLLEBOL	Stuga nr 11
fastighet:	Tollebol 1:27	
senast bofast:	Flink med familj	
befintlighet:	Helt borta. Byggdes omkring 1900. Köptes av kommunen omkring 1915 och revs.	
yttre beskrivning:	Bara stuga, 1 möjligen 2 rum.	
historik:	Flinken var gårdfariehandlare med häst. Han sålde stenkärl.	
uppgiftslämnare:	Eskil Jönsson, Edeby Bengt Larsson, Deje Anders Larsson, Rud	

TORPINVENTERING I FORSHAGA KOMMUN
ÖVRE ULLERUOS FÖRSAMLING.

torpets namn:	SKOJAR - MAGNUS	Låg helt ensamt
hemman:	TOLLEBOL	Stuga nr 12
fastighet:	Antagligen Tollebol 1:12	
senast bofast:	Magnus Qvick med hustru och 3 barn.	
befintlighet:	Borta, byggdes antagligen på 1890-talet.	
yttre beskrivning:	Äldre än de andra Skojarstugorna. Liten stuga 1 r.	
historik:	Magnus gick kring med dragkärra och sålde stenkrukor och diverse småsaker. Han arbetade tidvis på Ransätters kyrkogård. Magnus blev ihjälslagen påskdagen 1919. Gärningsmannen tände därefter eld på stugan.	
uppgiftslämnare:	Eskil Jönsson, Edeby Anders Larsson, Rud	

TORPINVENTERING I FORSHAGA KOMMUN
ÖVRE ULLERUOS FÖRSAMLING.

torpets namn:	Omundheden	
hemman:	Tollebol	Torp nr 13
fastighet:	Tolle bol 1:30	Hantverkartorp
senast bofast:	Gustav Förshell, plåtslagare. Morfar till Gustav var sotare och plåtslagare.	
befintlighet:	Rivet på 1960-talet.	
yttre beskrivning:	Stuga med rum och kök, rum på vinden. Plåtslagareverkstad i gamla stugan. Torpet födde 1-2 kor. Nödiga uthus.	
historik:	Gamla Förshell hade ej några barn utan de tog en flicka som utom äktenskap hade 2 pojkar, Gustav och Oskar. Gustav blev plåtslagare och Oskar tog värvning vid flottan.	
uppgiftslämnare:	Anders Larsson, Rud.	

TORPINVENTERING I FORSHAGA KOMMUN
ÖVRE ULLERUOS FÖRSAMLING.

torpets namn:	JONTESSTÄLLET
hemman:	TOLLEBOL Hantverkaretorp nr 14
fastighet:	Tollebol 1:35
senast bofast:	"Skräddar-Jonte", levde antagligen till 1910.
befintlighet:	Helt borta. Nu finns mindre sågverk på tomten.
yttre beskrivning:	Gamla stugan 2 rum och kök, 1 vån. Födde 1-2 kor.
historik:	Hantverkaretorp. Skräddar-Jonte dog omkring 1910. Många har bott och ägt stället sedan skräddaren dog.
uppgiftslämnare:	Anders Larsson, Rud

TORPINVENTERING I FORSHAGA KOMMUN
ÖVRE ULLERUDS FÖRSAMLING.

torpets namn:	KOLDALEN	Knekttorp nr 15
hemman:	TOLLEBOL	
fastighet:	Tollebol	
senast bofast:	Knektnamn <u>Tollman</u> 1763 Nils Svensson, 1789 Anders Jansson, 1794 Nils Olofsson, 1799 Nils Andersson, 1805 Elof Jonsson, 1826 Nils Nilsson, 1844 Lars Andersson, 1851 Lars Larsson, torpet indraget från 1870. Antagligen köpte Gustav Thorens.	
befintlighet:	far stället. Avstyckad liten tomt. Bostadshus och uthus.	
yttre beskrivning:	Knekttorp med jord som födde 1-2 kor. Bostadshus, från början Knektstuga, som efter Thorens köp blivit på- och tillbyggd till dagens utseende.	
historik:	Knekttorp för Tollebols och Rudshedens hemman. På senare tid hantverkaretorp. Gustav Thoren var bokbindare och han bodde där till sin död. Därefter bodde hans hushållerska, Sylvia Wikström, där till på 1970-talet. Gustav Thoren kom till Koldalen omkring 1900. Namnet Koldalen kommer antagligen av vägen över älven där vintertid mycket kol frakta- des från Rudshöjden mot Ranån.	
uppgiftslämnare:	Anders Larsson, Rud	

Koldalen, Tokkebol
Gunnla Thoren

KNEkt Bostället Koldalen
Familje-medlemmarna är beskrivna
i Foto pärmen

Koldalen November 1988

TORPINVENTERING I FORSHAGA KOMMUN
ÖVRE ULLERUOS FÖRSAMLING.

torpets namn:	THORENSSTÄLLET Åmenheden Torp nr 16
hemman:	TOLLEBOL
fastighet:	Tollebol 1:28
senast bofast:	Per Thoren med familj. Han övertog stället efter sin far Jarl Thoren.
befintlighet:	Stället är åretruntbostad.
yttre beskrivning:	Hästegendom som födde 4-5 kor samt häst. Bostadshus. Ladugårdsuthus.
historik:	Antagligen kom Thoren till stället någon gång 18 Thoren var bokbindare och hans fru var barnmorska. Jarl Thorén övertog i sin tur stället av sina för- äldrar Oskar Teodor Thorén och hustrun Ida Maria Olivia Kristina antagligen omkring 1910. Teodor Thorén, som var bokbindare kom från Där Jer i Myre till Åmenheden omkring 1870. Vem som bodde på stället tidigare är inte bekant men enligt en brorsdotter till Jarl Thorén har det varit garveri på platsen. Bokbindare Thorén och hans hustru som var barnmorska kom från Uddevallatrakten i Bohuslän. Sten Östergren Bengt Larsson
uppgiftslämnare:	Anders Larsson, Rud.

Kortet taget November 1988

Thorenstället Åmenheden
Tollebo's hemman 1:28